

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „TERMOELECTRICA”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „TERMOELECTRICA” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TECHNO-TEST” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2rc-20/25
NR. PIGD 2-23079022-01-2rc-18022025)*

Neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Restituirea cererii de apel. Comunicarea actului judecătoresc apelantului s-a realizat prin mijloacele prevăzute de legiuitor.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. V. Gîrleanu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru,

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Societatea pe Acțiuni „TERMOELECTRICA”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 mai 2023, S.A. „TERMOELECTRICA” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „TECHNO-TEST”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 8 599,96 de lei și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „TERMOELECTRICA” împotriva S.R.L. „TECHNO-TEST” cu privire la încasarea sumei de 8 599,96 de lei cu titlu de chirie și a cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 25 aprilie 2024, S.A. „TERMOELECTRICA” a declarat apel împotriva hotărârii din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de S.A. „TERMOELECTRICA” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de S.A. „TERMOELECTRICA” împotriva hotărârii din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 229, 50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

5. Prin încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de S.A. „TERMOELECTRICA” împotriva hotărârii din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv

că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței din încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis în adresa apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 28 ianuarie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.178), S.A. „TERMOELECTRICA” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare, la etapa primirii apelului.

7. În susținerea recursului, recurentul a invocat că, încheierea contestată este neîntemeiată, nefondată și lipsită de substanță juridică, din motiv că nu a recepționat încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, indicată în dispozitivul încheierii de restituire a cererii de apel și nici nu este publicată pe portalul național al instanțelor de judecată.

8. Cu referire la prevederile art. 368, art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recurentul a afirmat că nu i s-a comunicat despre necesitatea lichidării neajunsurilor menționate în încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău. Respectiv, nu a cunoscut despre existența acesteia, motiv pentru care nu-i poate fi imputată neconformarea.

9. Recurentul a declarat că nu corespund realității constatările instanței de apel din încheierea din 14 noiembrie 2024, fiind o apreciere arbitrară a probelor cu încălcarea prevederilor stabilite de art. 130 din Codul de procedură civilă, precum că nu a prezentat cererea de apel motivată, originalul dovezii de plată a taxei de stat și originalul dovezii de plată a taxei de timbru, în pofida faptului că la 25 octombrie 2024 i-a fost comunicată prin intermediul poștei electronice copia încheierii instanței de apel din 25 iulie 2024. La depunerea cererii de apel inițiale a anexat dovada de plată a taxei de timbru, fapt constatat de însăși instanța de apel în încheierea contestată.

10. Recurentul a reiterat că a fost în imposibilitate de a executa indicațiile instanței de apel din încheierea din 25 iulie 2024, deoarece nu i-a fost adusă la cunoștință și nici nu a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată, ceea ce a condus la încălcarea drepturilor la apărare și la un proces echitabil. De altfel, nu a cunoscut de existența acesteia până la 14 ianuarie 2025, când a recepționat încheierea de restituire a cererii de apel.

11. În contextul prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, recurentul a considerat neîntemeiată concluzia instanței de apel de restituire a cererii de apel, deoarece este afectată de vicii procedurale și interpretare eronată a legislației în vigoare.

12. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 18 februarie 2025 (f.d.182).

13. La 17 martie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.189), S.R.L. „TECHNO-TEST” a depus referință la cererea de recurs, menționând că recursul este declarat tardiv, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen. Or încheierea instanței de apel a fost comunicată public prin plasarea acesteia la 23 decembrie 2024 pe portalul național al instanțelor de judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

15. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

16. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

17. Art. 368 din Codul de procedură civilă

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

18. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

19. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorec, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

24. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că materialele cauzei denotă că prin scrisoarea datată cu 23 decembrie 2024 a fost expediată recurentului copia încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.164), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către partea recurentă. Totodată, copia plicului anexat la cererea de recurs prin care a fost expediată copia încheierii enunțate, este datată de către oficiul poștal cu 13 ianuarie 2025 (f.d.174). Astfel, recursul depus la 28 ianuarie 2025, prin intermediul poștei terestre, este în termen.

26. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

27. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 25 aprilie 2024, S.A. „TERMOELECTRICA” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în apel (f.d.117-118).

28. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 25 iulie 2024, instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel depuse, comunicând apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate pe suport de hârtie în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 229, 50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii (f.d.134-158).

29. La 25 octombrie 2024 prin intermediul poștei electronice, instanța de apel a expediat apelantului copia încheierii din 25 iulie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel (f.d.160).

30. Prin încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit apelul declarat de S.A. „TERMOELECTRICA” împotriva hotărârii din 27 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea din 25 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău. S-a remis apelantului apelul cu anexele (f.d.161-163).

31. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu încheierea contestată, motivat prin faptul că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel nu a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată, precum și că instanța de apel în încheierea de restituire a indicat despre neprezentarea inclusiv a taxei de timbru, care a fost anexată la cererea de apel depusă inițial.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de S.A. „TERMOELECTRICA” drept urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

33. În context, instanța de recurs reiterează că, la 25 octombrie 2024 recurentului i-a fost expediată copia încheierii din 25 iulie 2024 prin intermediul adresei de e-mail anticamera@termoelectrica.md (f.d.160) în sensul art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, citat supra. De altfel, această adresă este reflectată atât în cererea de apel, cât și în cererea de recurs (f.d.117, 167). Or, legislația în vigoare permite comunicarea actelor

procedurale emise prin orice mijloace care asigură recepționarea textului de către destinatar.

34. Instanța de recurs notează că instanța de apel și-a onorat obligația de a comunica actul emis apelantului.

35. Referitor la alegația recurentului precum că instanța de apel nu a publicat pe portalul național al instanțelor de judecată încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instanța de recurs relevă că nu este exclusă obligația instanței de apel de a publica pe portalul acesteia actele judecătorești emise, însă vizează anume publicarea celor prin care se soluționează fondul unei probleme, ceea ce la caz și s-a efectuat prin publicarea încheierii de restituire a cererii de apel. Or, în sensul pct.19 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017, încheierile judecătorești nu se publică pe portalul național al instanțelor de judecată sau, după caz, pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, cu excepția celor prin care se soluționează fondul unei probleme. Încheierile judecătorești, care se publică pe portalul național al instanțelor de judecată sau, după caz, pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, sunt supuse aceluiași regim, stabilit de prezentul Regulament pentru hotărârile judecătorești.

36. Drept urmare, decad argumentele recurentului la acest capitol și respectiv nu justifică faptul că ultimul nu a recepționat copia încheierii expediate la adresa de e-mail și nu a încercat să se intereseze de soarta dosarului prin altă modalitate legală, cum ar fi: depunerea unei cereri în acest sens, ceea ce la caz lipsește.

37. În altă ordine de idei, instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre litigiul în cauză, de hotărârea primei instanțe împotriva căreia a exercitat calea de atac-apelul, prin depunerea apelului la 25 aprilie 2024, aspect detaliat supra. Deși prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul a înregistrat inițial apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, însă a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, având în vedere natura litigiului.

38. În ceea ce vizează argumentul recurentului precum că instanța de apel eronat a constatat în încheierea de restituire a cererii de apel precum că nu a fost prezentată inclusiv dovada de plată a taxei de timbru, care, de fapt, a fost prezentată odată cu depunerea apelului inițial, invocând aprecierea arbitrară a probelor, instanța de recurs menționează că acest aspect nu influențează soluția instanței. Or, instanța de apel, prin încheierea din 25 iulie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a acordat un termen de 7 zile

apelantului din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivate, specificând aceasta expres/concret în dispozitivul acesteia (f.d.158), care a fost comunicată la adresa electronică a apelantului/recurent la 25 octombrie 2024 (f.d.160), însă ultimul nu s-a conformat indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă și nu a înlăturat în termenul de 7 zile acordat neajunsurile admise la depunere cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea apelului.

39. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

40. Drept urmare, alegațiile recurentului nu pot determina casarea actului judecătoresc contestat, în situația în care circumstanțele conturate supra denotă că nevalorificarea drepturilor procedurale în termenul acordat de instanța de apel, îi este imputabilă. De altfel, instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare în vederea comunicării actelor procedurale emise și acordarea posibilității părții apelante de a-și valorifica drepturile procedurale. Mai mult, nu poate fi ignorat nici faptul că apelul inițial/nemotivat a fost înregistrat la 25 aprilie 2024, iar de către instanța de apel acesta a fost restituit la 14 noiembrie 2024 ca urmare a neînlăturării neajunsurilor admise de apelant la depunerea apelului. Respectiv, aceste circumstanțe denotă suplimentar că recurentul nu s-a interesat de soarta dosarului prin folosirea pârghiilor acordate de legiuitor.

41. În atare circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că încheierea de restituire a cererii de apel este afectată de vicii procedurale, emisă cu interpretarea eronată a legislației în vigoare, or, din textul acesteia instanța de recurs nu a identificat anumite încălcări a normelor de drept procedural care ar fi fost admise de instanța de apel la emiterea încheierii contestate.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

43. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor sau, după caz, de

instanță, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

44. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel. Respectiv alegațiile recurentului nu justifică casarea încheierii contestate, în condițiile în care instanța de apel la adoptarea și comunicarea actului judecătoresc a ținut cont de materialele cauzei și prevederile legale pertinente.

45. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul acordat de instanță.

46. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

47. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „TERMOELECTRICA”.

Menține încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „TERMOELECTRICA” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TECHNO-TEST” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat